

Evaluation of the Student Satisfaction about the Performance of Faculty Members of Sabzevar University of Medical Sciences in 1397-98

Maryam esmaeilpour¹, Laleh moafi¹, Raziye Houshmand Dalir², Roya Akbarzadh^{1*}

¹ Department of Operating Room & Anesthesia, Faculty of Paramedicine, Sabzevar University of Medical Science, Sabzevar, Iran.

² Department of Biological Statistics, Faculty of Paramedicine, Sabzevar University of Medical Science, Sabzevar, Iran.

Abstract

Introduction: Consultation is a helpful process in which a counselor, with all his might, is trying to create the right ability to make decision in the volunteer. Considering the necessity of the students' educational guidance and the critical position of the consultant professor in the professional development of students, this study aimed to assess the satisfaction of students of Sabzevar University of Medical Sciences from the performance of counselors.

Materials and Methods: This cross-sectional descriptive study was carried out in 350 students of Sabzevar University of Medical Sciences in a census sampling. The research instrument was a researcher-made questionnaire and reliability was performed by Cronbach's alpha and formal and content validity. Data analysis was performed using SPSS version 20 software.

Results: The results of the research show that 76.1% of the students are satisfied with the performance of counselors. The highest level of satisfaction was observed in the item of "respecting ethical principles and respect for mutual respect to students" and the least amount of satisfaction related to the item of "the possibility of timely access to the consultant's professor".

Conclusion: The results showed that the majority of students participating in the study had a good satisfaction. Professors who are skilled and experienced can make changes, positive changes and advisories, which can create enormous changes in students. Therefore, it is suggested that university authorities, by conducting the proper planning of the selection of professors in specialized counseling, and, on the other hand, by inducing the motives of counselors, will witness the most successful process of student counseling.

Keywords: counselor, satisfaction, student

*(Corresponding Author) Roya Akbarzadh, Department of Operating Room & Anesthesia, Faculty of Paramedicine, Sabzevar University of Medical Science, Sabzevar, Iran. Email: meratroma@yahoo.com

بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان از عملکرد اساتید مشاور دانشگاه علوم پزشکی سبزوار در سال ۹۸-۱۳۹۷

مریم اسماعیل پور^۱، لاله معافی^۱، راضیه هوشمند دلیر^۲، رؤیا اکبرزاده^{۱*}

^۱ گروه اتاق عمل-هوشبری، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران.

^۲ گروه آمار حیاتی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران.

چکیده

مقدمه: مشاوره فرآیندی کمک کننده است که در طی آن یک مشاور در تلاش است تا توانایی و قدرت تصمیم گیری صحیح را در داوطلب ایجاد نماید. با توجه به ضرورت راهنمایی تحصیلی دانشجویان و جایگاه خطیر استاد مشاور در رشد حرفه‌ای دانشجویان، این مطالعه باهدف بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار از عملکرد اساتید مشاور صورت گرفت.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی مقطعی با مشارکت ۳۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار به صورت سرشماری انجام گردید. ابزار پژوهش پرسشنامه پژوهشگر ساخته بود و پایایی به روش آلفای کرونباخ و روایی صوری و محتوایی انجام شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ انجام گردید.

نتایج: یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که ۷۶٫۱ درصد دانشجویان از عملکرد اساتید مشاور رضایت دارند. بیشترین میزان رضایت در گویه (رعایت اصول اخلاقی و رعایت احترام متقابل به دانشجویان) و کمترین میزان رضایت مربوط به گویه (امکان دسترسی به موقع به استاد مشاور) بود.

بحث و نتیجه گیری: بررسی‌ها نشان داد اکثریت دانشجویان شرکت کننده در مطالعه از رضایت خوبی برخوردار بودند. اساتید مشاور ماهر و باتجربه می‌توانند با ایجاد تغییرات، دگرگونی‌ها و مشاوره‌های تحصیلی مثبت، زمینه‌ساز تحولات شگرف در دانشجویان شوند. بنابراین پیشنهاد می‌شود تا مسئولین دانشگاه‌ها با انجام برنامه‌ریزی صحیح در انتخاب اساتید مشاور تخصصی و از طرفی با ایجاد انگیزه در اساتید مشاور، شاهد انجام هر چه موفقیت آمیزتر پروسه مشاوره دانشجویی گردند.

کلمات کلیدی: استاد مشاور، رضایتمندی، دانشجو

مقدمه

سازگاری و دوری از خانواده دست‌به‌گریبان هستند. از طرفی در طی پروسه تحصیل نیز ممکن است دانشجویان با مشکلات عدیده تحصیلی، شغلی، رشدی، رفتاری، عاطفی، خانوادگی و اجتماعی روبه‌رو شوند. لذا لازم است با ارائه راهنمایی و مشاوره صحیح از بروز مشکلات جلوگیری کرد. امروزه اهمیت نقش مشاوره در محیط دانشگاه بسیار ضروری می‌باشد و با توجه به تأثیرگذاری آن

مشاوره فرآیندی کمک کننده است که در طی آن یک مشاور در تلاش است تا توانایی و قدرت تصمیم گیری صحیح را در داوطلب ایجاد نماید (۱). سالانه شاهد ورود سیربی شماری از دانشجویان به محیط مقدس دانشگاه هستیم و تعدادی قابل توجه‌ای از دانشجویان، هنگام ورود به دانشگاه با مشکلات عاطفی، روابط بین فردی، مشکلات

* (نویسنده مسئول) رؤیا اکبرزاده، گروه اتاق عمل-هوشبری، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران.
آدرس الکترونیکی: meratroma@yahoo.com

شد این در حالی است که در مطالعه انجام شده در یکی از کالج‌های امریکا در سال ۲۰۰۶، دانشجویان، اساتید مشاور را افرادی آگاه به وظایف خود عنوان نمودند میزان رضایت از آنان را رضایت‌بخش اعلام نمودند (۱۰، ۱۱). مشاوره و راهنمایی فرایند توسعه‌ای است که به دانشجویان در روشن‌سازی اهداف زندگی حرفه‌ای خود، توسعه برنامه‌ریزی آموزشی و سازگاری با محیط دانشگاهی کمک می‌کند از طرفی انتخاب استاد مشاور خبره نقش مهمی را در این پروسه ایفا می‌کند و می‌تواند با راهنمایی صحیح در تعیین مسیر دستیابی به اهداف دانشجویان کمک‌کننده باشد. با توجه به اهمیت موضوع، پژوهش حاضر باهدف تعیین بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان از عملکرد اساتید مشاور در دانشگاه علوم پزشکی سبزوار انجام شد

مواد و روش‌ها

این پژوهش یک مطالعه توصیفی تحلیلی از نوع مقطعی بود که در سال ۹۸-۱۳۹۷ در دانشگاه علوم پزشکی سبزوار انجام گرفت. جامعه پژوهش شامل ۳۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار بودند که در رشته‌های پزشکی، پرستاری، مامایی، پیراپزشکی و بهداشت مشغول به تحصیل بودند. با عنایت به افزایش نیاز مشاوره در ترم‌های سوم به بعد و بنا بر ضرورت ایجاد فرصت برخورد بیشتر برای شناخت استاد راهنما دانشجویان ترم‌های سوم تا ششم انتخاب می‌گردد معیارهای ورود به مطالعه دانشجویان ترم سوم و بالاتر که حداقل یک‌بار در ماه جهت مشاوره به اساتید مشاور مراجعه انجام می‌دادند می‌باشد و معیار خروج از مطالعه دانشجویان ترم ۱، ۲، ۷ و ۸ دانشجویان پزشکی بعد از دوره علوم پایه و دانشجویان تحصیلات تکمیلی بودند. ابزار مورد استفاده پرسشنامه پژوهشگر ساخته مشتمل بر دو قسمت اطلاعات دموگرافیک شامل ۹ سؤال و پرسشنامه بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان از اساتید مشاور شامل ۲۰ سؤال بودند. روایی پرسشنامه از طریق روایی محتوی و با در اختیار قرار دادن پرسشنامه در اختیار ۱۰ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه به روش لاوشه تعیین شد. جهت تعیین پایایی پرسشنامه از آزمون روش مجدد (test-retest) در دو نوبت و به فاصله ۱۰ روز بین نفر ۳۰ از دانشجویان که دارای مشخصات مورد تحقیق بودند صورت گرفت. اطلاعات حاصل از پرسشنامه وارد SPSS نسخه

در زندگی فردی و اجتماعی و حساس بودن این مرحله از زندگی، مسئولین دانشگاه‌ها بر خود لازم دانستند با ارائه خدمات مشاوره توسط اساتید مشاور، دانشجویان را در موفقیت و پیشرفت تحصیلی، انتخاب‌ها و تصمیم‌گیری‌های سنجیده، بهره‌برداري بهینه از قابلیت‌ها و استعدادها و توانمندی‌های شخصی و منابع و امکانات آموزش عالی یاری رسانند (۲). اساتید مشاور افرادی آموزش‌دیده و ماهری می‌باشند که با دانشجویان در تعامل بوده و به انحاء در تصمیم‌گیری و راهنمایی جهت دستیابی به اهداف آموزشی و حرفه‌ای کمک می‌کنند اساتید مشاور دارای ویژگی‌های خاصی نظیر خود دانایی، آموزش معتبر، اعتمادبه‌نفس، در دسترس بودن در همه زمان‌ها، مسئولیت‌پذیری، توانایی همدلی می‌باشند و با ارائه اطلاعات، هدایت و تشویق دانشجویان نقش مهمی را در پرورش آرمان‌های دانشگاه و جامعه داشته باشند (۳، ۴). شناخت دقیق استعدادها و توانایی‌های بالقوه دانشجویان از دیگر وظایف اساتید مشاور می‌باشد و باعث کمک به شکوفایی منطقی استعدادهای آنان در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی، مشاوره و انتقال اطلاعات و تجربیات جهت اتخاذ تصمیم مناسب و تقویت روحیه خود تصمیمی دانشجویان می‌شود (۵). یک رابطه خوب بین دانشجویان و اساتید مشاور می‌تواند بیشترین کارایی را در پیشرفت تحصیلی و ایجاد انگیزه در دانشجویان ایجاد کند از طرفی مشاوره ناکارآمد ممکن است مهارت‌های حرفه‌ای فراگیران را مختل سازد و موجب استرس، ناامنی، ناامیدی و حتی ممکن است باعث انصراف دانشجویان از دانشگاه شود لذا لازم است راهنمایی و مشاوره دانشجویان توسط اساتید مشاور خبره، از هنگام ورود دانشجویان به محیط دانشگاه آغاز شود و تا پایان دوره تحصیلات ادامه داشته باشد (۶). ارزیابی عملکرد اساتید مشاور موضوع مهم دیگری است که در دانشگاه‌ها مورد توجه قرار گرفته است اولین ارزیابی از اساتید مشاور در دانشگاه‌ها در سال ۱۹۹۴ در یکی از دانشکده‌های پزشکی در انگلستان انجام شد در این مطالعه مشخص شد تنها نیمی از دانشجویان از فرایند مشاوره رضایت کامل داشتند (۸).

در مطالعه‌ای دیگر مشاهده گردید که علیرغم نیاز به مشاوره، متأسفانه دانشجویان اساتید مشاور را به‌عنوان منبع مطمئن و مرجع رفع نیازهای خود طی تحصیل نمی‌شناسند (۹). در مطالعه دلارام (۲۰۱۳) نیز میزان رضایت دانشجویان از اساتید مشاور کم گزارش

میانگین معدل شرکت‌کنندگان در مطالعه $17/2 \pm 2/24$ بود و ۲۵۳ (۷۲/۹ درصد) نفر بومی استان‌های خراسان بودند. از نظر سابقه کار ۲۱ (۶ درصد) نفر دارای سابقه کار بودند. در خصوص گروه‌های شرکت‌کننده در مطالعه بیشترین شرکت‌کنندگان مربوط به دانشجویان پرستاری (۲۱/۱۴ درصد) و کمترین آن مربوط به دانشجویان تکنسین دندان (۰/۵۷ درصد) بود. در این مطالعه بیشترین میزان رضایت از اساتید مشاور مربوط به دانشجویان رشته علوم آزمایشگاهی با میانگین نمره ۸۱/۹۰۷ و کمترین میزان رضایت مربوط به دانشجویان پزشکی با میانگین نمره ۶۴ بود.

بحث

مشاوره امری ضروری و مؤثر در فرایند تحصیلی دانشجویان محسوب می‌شود. صلاحیت مشاوران در انجام وظایف خود در قبال دانشجویان منجر به بهبود اهداف آموزشی می‌گردد و نقش بسزایی در ارتقای حس تعلق و موفقیت دانشجویان ایفا می‌کند. نتایج حاصل از مطالعه حاضر حاکی از آن بود که میانگین رضایتمندی دانشجویان از عملکرد اساتید مشاور در حد خوب (۷۶/۱ درصد) بود. نتایج این مطالعه با یافته‌های پژوهش چمیشونووا (۲۰۱۸) که نشان داد ۶۱ درصد دانشجویان از عملکرد اساتید مشاور رضایت دارند مطابقت دارد این در حالی است که در مطالعه مقدم و باقری (۲۰۱۸) میزان رضایتمندی دانشجویان در حد متوسط و در مطالعه الهی و همکاران (۱۳۹۳) و مطالعه سیدمجیدی و همکاران (۲۰۱۳) میزان رضایتمندی در حد کم گزارش شد (۳، ۱۴-۱۲).

اگرچه میزان رضایتمندی دانشجویان نسبت به حیطه‌های مختلف عملکرد اساتید مشاور در این بررسی باهم یکسان نبود اما میزان رضایتمندی در اکثر حیطه‌ها مثبت بود که این مسئله بیانگر آن می‌باشد که اساتید مشاور دیدگاه شفاف و روشنی نسبت به وظایف و مسئولیت‌هایشان در امر مشاوره دانشجویان داشته‌اند و با عملکرد صحیح خود باعث جلب رضایت دانشجویان در امر مشاوره گردیده‌اند.

رعایت اصول اخلاقی در فرایند مشاوره، ارزش نهادن به کرامت انسانی و رعایت حقوق افراد به‌عنوان یک انسان، احترام قائل شدن برای حقوق فطری و اولیه بشر را به دنبال خواهد داشت. بر اساس یافته‌های این مطالعه (رعایت اصول اخلاقی) (جدول شماره ۳) و

۲۰ گردید تا با تعیین آلفای کرونباخ سؤالات توسط متخصص آمار پایایی پرسشنامه تعیین گردد. آلفای کرونباخ به‌دست‌آمده $R^2=0/8$ بود به‌منظور تعیین رضایت یا عدم رضایت دانشجویان (تعیین میانگین نمره هر دانشجو در هر آیتم و مقایسه آن با نمره ۳ که نمرات بالاتر مساوی ۳ به‌عنوان رضایت و کمتر از آن به‌عنوان عدم رضایت تعیین گردید) و آزمون t -نمونه‌های مستقل (جمع نمرات پرسشنامه و مقایسه آن نمرات برحسب جنسیت) و تحلیل واریانس (جمع نمرات پرسشنامه و مقایسه آن نمرات برحسب رشته و مقطع تحصیلی) و ضریب همبستگی پیرسون (بررسی رابطه سن و جمع نمرات پرسشنامه) در صورت نرمال بودن داده‌ها و در غیر این صورت با استفاده از آزمون‌های ناپارامتری داده‌ها تجزیه و تحلیل می‌شوند. لازم به ذکر است که در ابتدا به‌تمامی شرکت‌کنندگان این پژوهش توضیحات داده شد و پس از کسب رضایت آگاهانه آنان نسبت به شرکت در این پژوهش پرسشنامه را تکمیل نمودند ضمناً تمام اصول اخلاقی در انتشار این پژوهش رعایت گردیده است.

نتایج

نتایج این پژوهش نشان داد (جدول ۱) از لحاظ جنسیتی ۲۴/۳ درصد افراد تحت بررسی شامل آقایان و ۷۵/۷ درصد افراد مورد بررسی را خانم‌ها تشکیل دادند. میانگین و انحراف سنی شرکت‌کنندگان در مطالعه $21/19 \pm 6/4$ سال و در محدوده سنی ۱۹-۲۷ سال قرار داشت. همچنین بیشترین درصد افراد مجرد بودند (۸۶/۳ درصد) و ۱۲ درصد آن‌ها متأهل و الباقی موارد ۱/۷ درصد مطلقه و همسر فوت شده بود.

در این مطالعه ۳۲۵ نفر (۹۲/۹ درصد) دارای مدرک تحصیلی کارشناسی و ۲۵ نفر (۷/۱ درصد) دارای مدرک دکتری بودند.

جدول ۱- توزیع فراوانی متغیرهای (کیفی) دموگرافیک دانشجویان

متغیر	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۸۵
	زن	۲۶۵
وضعیت تأهل	مجرد	۳۰۲
	متأهل	۴۲
مطلقه و همسر فوت شده	۶	۱/۷
	۱۲	۳/۳

جدول ۲- رضایت‌مندی دانشجویان از اساتید مشاور به تفکیک رشته تحصیلی

تعداد	میانگین	کمترین	بیشترین	
۷۴	۳/۶۷	۲/۳۰	۵/۰۰	پرستاری
۴۴	۳/۸۵	۱/۱۵	۴/۷۵	هوشبری
۲۹	۳/۴۸	۲/۰۰	۴/۸۵	اتاق عمل
۳۲	۳/۸۷	۱/۶۰	۴/۷۵	مامایی
۴۳	۴/۰۹	۲/۱۰	۵/۰۰	علوم آزمایشگاه
۶۶	۳/۸۰	۲/۰۰	۵/۰۰	بهداشت محیط
۲۵	۳/۲۰	۲/۶۵	۵/۰۰	پزشکی
۱۶	۳/۸۸	۲/۵۵	۵/۰۰	فوریت
۱۹	۳/۹۱	۲/۷۵	۴/۸۰	بهداشت حرفه‌ای
۲	۳/۷۸	۲/۶۵	۳/۷۵	تکنسین دندان
۳۵۰	۳/۸۰	۱/۱۵	۵/۰۰	جمع
۷۴	۷۳/۵۲	۴۶/۰۰	۱۰۰/۰۰	پرستاری
۴۴	۷۷/۱۳	۲۳/۰۰	۹۵/۰۰	هوشبری
۲۹	۹۶۹/۶	۴۰/۰۰	۹۷/۰۰	اتاق عمل
۳۲	۷۷/۵۹	۳۲/۰۰	۹۵/۰۰	مامایی
۴۳	۸۱/۹۰	۴۲/۰۰	۱۰۰/۰۰	علوم آزمایشگاه
۶۶	۷۶/۰۹	۴۰/۰۰	۱۰۰/۰۰	بهداشت محیط
۲۵	۶۴/۰۰	۵۳/۰۰	۱۰۰/۰۰	پزشکی
۱۶	۷۷/۶۲	۵۱/۰۰	۱۰۰/۰۰	فوریت
۱۹	۷۸/۲۱	۵۵/۰۰	۹۶/۰۰	بهداشت حرفه‌ای
۲	۷۵/۶۸	۵۳/۰۰	۷۵/۰۰	تکنسین دندان
۳۵۰	۷۶/۰۸	۲۳/۰۰	۱۰۰/۰۰	جمع

حد رضایت

رضایت

جدول ۳- میزان رضایت از گویه رعایت اصول اخلاقی

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	۱	۳	۰/۹	۰/۹
	۲/۰۰	۱۷	۴/۹	۵/۷
	۳/۰۰	۴۴	۱۲/۶	۱۸/۳
Valid	۴/۰۰	۱۱۸	۳۳/۷	۵۲/۰
	۵/۰۰	۱۶۸	۴۸/۰	۱۰۰/۰
Total	۳۵۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

در مطالعه حمیدپور و همکاران (۱۳۹۳) بیشترین میزان رضایتمندی مربوط به آیتم (رعایت احترام متقابل) بود (۱۵). در مطالعه الهی و همکاران (۱۳۹۳) فقط ۱۳/۶ درصد دانشجویان تأیید کردند که

(رعایت احترام متقابل به دانشجویان) (جدول شماره ۴) به‌عنوان بیشترین میزان رضایتمندی و (امکان دسترسی به‌موقع به استاد) (جدول شماره ۵) به‌عنوان کمترین میزان رضایتمندی گزارش شد.

جدول ۴- میزان رضایت از گویه رعایت احترام متقابل با دانشجو

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	۱	۰/۳	۰/۳	۰/۳
	۳	۰/۹	۰/۹	۱/۱
	۱۶	۴/۶	۴/۶	۵/۷
Valid	۶۸	۱۹/۴	۱۹/۴	۲۵/۱
	۱۲۴	۳۵/۴	۳۵/۴	۶۰/۶
	۱۳۸	۳۹/۴	۳۹/۴	۱۰۰/۰
Total	۳۵۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

جدول ۵- میزان رضایت از گویه امکان دسترسی به موقع به استاد

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	۱۳	۳/۷	۳/۷	۳/۷
	۴۳	۱۲/۳	۱۲/۳	۱۶/۰
Valid	۱۱۴	۳۲/۶	۳۲/۶	۴۸/۶
	۱۱۴	۳۲/۶	۳۲/۶	۸۱/۱
	۶۶	۱۸/۹	۱۸/۹	۱۰۰/۰
Total	۳۵۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

از مصادیق دیگر رضایتمندی دانشجویان از اساتید مشاور، میزان تسلط اساتید به وظایف و اختیارات آموزشی است. بر اساس یافته‌های این پژوهش میزان رضایتمندی از وظایف و اختیارات آموزشی در حد مطلوب بود (جدول شماره ۶). در مطالعات مشابه، ایزدی و همکاران (۲۰۱۵) و همچنین رمضان زاده و همکاران (۲۰۱۷) گزارش کردند که اکثریت قریب به اتفاق دانشجویان از وظایف و اختیارات آموزشی اساتید رضایت کافی داشتند این در

امکان دسترسی به استاد مشاور وجود دارد (۱۴). همچنین پژوهش آلارد و پارشار (Allard & Parashar) (۲۰۱۳) بیانگر آن بود که امکان دسترسی به موقع به استاد مشاور رضایتمند نبود این در حالی است که لگوتکو (Legutko) (۲۰۰۶) اساتید مشاور را افرادی قابل دسترس بیان کردند. همچنین در پژوهش (Khali & Williamso) (۲۰۱۴) بسیاری از دانشجویان با توجه به مشغله فراوان اساتید مشاور تصمیم گرفتند که با اساتید مشاور خود مشاوره نکنند (۱۶-۱۸).

جدول ۶- میزان رضایت از گویه میزان تسلط اساتید مشاور به وظایف و اختیارات آموزشی

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	۶	۱/۷	۱/۷	۱/۷
	۲۱	۶/۰	۶/۰	۷/۷
Valid	۷۲	۲۰/۶	۲۰/۶	۲۸/۳
	۱۴۵	۴۱/۴	۴۱/۴	۶۹/۷
	۱۰۶	۳۰/۳	۳۰/۳	۱۰۰/۰
Total	۳۵۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

جدول ۷- میزان رضایت از گویه میزان تسلط اساتید مشاور به وظایف فرهنگی

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	۱/۰۰	۵	۱/۴	۱/۴
	۲/۰۰	۳۴	۹/۷	۱۱/۱
	۳/۰۰	۷۵	۲۱/۴	۳۲/۶
Valid	۴/۰۰	۱۵۸	۴۵/۱	۷۷/۷
	۵/۰۰	۷۸	۲۲/۳	۱۰۰/۰
Total	۳۵۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

تحصیلی طولانی تری در دانشگاه می گذرانند به نظر می رسد نیازمند مراجعات بیشتری به اساتید مشاور می باشند و معمولاً با توجه به اینکه مراجعات بیشتر، باعث آشنایی بیشتر و در نتیجه رضایت بیشتر از اساتید مشاور می شود انتظار وجود داشت که دانشجویان پزشکی بیشترین رضایت از اساتید مشاور را داشته باشند اما در نتایج این پژوهش بیشترین مراجعه و رضایت مربوط به دانشجویان رشته های علوم آزمایشگاهی بود.

نتیجه گیری

نتایج مطالعه فوق حاکی از آن بود که میزان رضایتمندی دانشجویان از اساتید مشاور در حد خوب بود. اساتید مشاور ماهر و باتجربه می توانند با ایجاد تغییرات، دگرگونی ها و مشاوره های تحصیلی زمینه ساز تحولات شگرف در دانشجویان گردد. امروزه با توجه مشغله های کاری فراوان اساتید هیئت علمی و عدم وجود اساتید مشاور تخصصی شاهد نارضایتی فراوان در دانشجویان می باشیم. بنابراین پیشنهاد می شود تا مسئولین دانشگاه ها با برنامه ریزی صحیح در انتخاب اساتید مشاور تخصصی و از طرفی با ایجاد انگیزه در اساتید مشاور، شاهد انجام هر چه موفقیت آمیزتر پروسه مشاوره دانشجویی گردیم.

تقدیر و تشکر

بدین وسیله از تمام دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار که با کمک بی دریغ خود در این مطالعه، زمینه انجام این تحقیق را فراهم نمودند تشکر و قدردانی به عمل می آید.

حالی است که در مطالعه شمس و همکاران (۲۰۱۶) تعداد کمی از دانشجویان اعتقاد داشتند که استاد راهنما در حل مشکلات آموزشی مؤثر می باشد (۱۹-۲۱).

از یافته های دیگر این پژوهش بررسی رضایتمندی دانشجویان از وظایف فرهنگی اساتید مشاور بود که ۶۷/۴۲ درصد دانشجویان از رضایت کافی داشتند (جدول شماره ۷) این در حالی است که در مطالعه رئیسی و همکاران (۱۳۹۶) ۰/۴۴ درصد دانشجویان اعلام کردند که هیچ گونه تشویقی جهت انجام فعالیت های فرهنگی نشدند (۲۲).

بر اساس یافته های این مطالعه بین متغیر رضایتمندی از اساتید مشاور و بومی بودن ارتباط معنی داری مشاهده شد و دانشجویان بومی از رضایتمندی بیشتری برخوردار بودند (P-value: ۰/۰۰۶). این در حالی است که در مطالعه سام و همکاران (۲۰۱۲) دانشجویان غیربومی ضرورت استاد مشاور را بیشتر از دانشجویان بومی اعلام کردند (۲۳).

از یافته های دیگر پژوهش ارتباط معکوس معنادار بین رضایتمندی با ترم تحصیلی بود به گونه ای که دانشجویان ترم بالاتر از میزان رضایت کمتری نسبت به دانشجویان ترم پایین تر برخوردار بودند (P-value: ۰/۰۰۵). نتایج این پژوهش با یافته های مطالعه ایزدی و همکاران (۲۰۱۵) همسو است (۱۹).

یافته ها همچنین نشانگر آن بود که بین رضایتمندی از اساتید مشاور و متغیر رشته تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد (P-value: ۰/۰۰۰۱) نتایج این مطالعه با پژوهش سام و همکاران (۲۰۱۲) همسو است (۲۳). با توجه به اینکه دانشجویان رشته های مقطع دکتری مدت زمان

References

- 1- Harrison E. Visiting academic advising. *Nurs Educ.* 2009;34(2):64-8.
- 2- Nouranipur R. Students' counseling as an essential service toward Students' growth, development and successfulness. *Counseling Research & Developments.* 2000;2(5):6.
- 3- Chemishanova M. International Students' Expectations of and Satisfaction with Academic Advising at a Community College. 2018.
- 4- Coles A. The Role of Mentoring in College Access and Success. *Research to Practice Brief. Institute for Higher Education Policy.* 2011.
- 5- Ministry of Health and Medical Education. Tehran; 25th Meeting of Planning High Commission in Medical Sciences, 2003. [Persian].
- 6- Karimi J, Karimi G, Mburugu B. Assessment of counselling needs among students in Kenyan universities. *Assessment.* 2014;12:5.
- 7- Mu L, Fosnacht K, editors. Effective advising: How academic advising influences student learning outcomes in different institutional contexts. Annual Meeting of the American Educational Research Association, Washington, DC. 2016.
- 8- Gray MA, Smith LN. The qualities of an effective mentor from the student nurse's perspective: findings from a longitudinal qualitative study. *Journal of advanced nursing.* 2000; 32(6):1542-9.
- 9- Bland CJ, Wersal L, VanLoy W, Jacott W. Evaluating faculty performance: a systematically designed and assessed approach. *Academic medicine.* 2002; 77(1):15-30.
- 10- Asadollahi P, Abdolhusein S, Elhampour H. The attitudes of faculty members of Ahwaz Jondishapour University of Medical Sciences toward student advising and counseling. 2011.
- 11- Delaram M. Students' satisfaction about the performance of academic advisors before and after implementation of the AdvisorsProject in Shahrekord University of Medical Sciences. *The Journal of Medical Education and Development.* 2013; 8(3):33-43.
- 12- Moghadam F, Bagheri S. Students' Satisfaction about the Performance of Advisor Professors. *Journal of Clinical & Diagnostic Research.* 2018; 12(9): 1-7.
- 13- Seyedmajidi M, Jahanian I, Moradi N, Bijani A. Students'viewpoints about academic guidance and consultation at babol university of medical sciences. 2013.
- 14- Zare Z, Jabrailly M, Jabari N, Shikhi N, Sofyan K. the viewpoint of paramedical students about advisors' performance of urmia university of medical sciences. *J Urmia Nurs Midwifery Fac.* 2014; 12 (6) :420-426.
- 15- Hamid Pour H, Yaghoubi H, Peyravi H, Zafar M, Akbari S, Sobhi N. Investigating students' and university's expectations of each other and the rate of achievement. Student mental health seminar, Industrial University of Isfahan, Isfahan, Iran, 2014.
- 16- Allard F, Parashar S. Comparing undergraduate satisfaction with faculty and professional advisers: A multi-method approach. *The Mentor: An Academic Advising Journal.* 2013.
- 17- Khali A, Williamson J. Role of academic advisors in the success of engineering students. *Universal Journal of Educational Research.* 2014; 2(1):73-9.
- 18- Legutko R. Students grade their professors: An evaluation of a college's faculty advising by its graduating seniors. *The mentor: An Academic Advising Journal.* 2006; 8(4).
- 19- Izadi P, Pirasteh A, Baronian H. Satisfaction of shahed university medical students towards clinical academic advisors performance in 2013. *Daneshvar Medicine.* 2015;22 (116):35-42.
- 20- Ramezanzade Tabriz E, Saadati A, Alizade Mehdi-Mahale Z, Orooji A. Effective factors on desirable quality of advisory services from perspective of students and academic advisors. *Future of Medical Education Journal.* 2017; 7(4): 9-14.
- 21- Shams B, GARAK YM, Ebrahimi A, Avizhgan M, Giahchin A. The problems of educational period and the proper reference for solving them: medical students'viewpoints in isfahan university of medical sciences. 2006.
- 22- Raisi M, Ahmari H, Bakouei S, Mehran N, Abedini Z, Heidari S. The opinions of the consultant professors of Qom University of Medical Sciences about academic counseling and guidance, duties of the consultant professor and its related areas, (Iran). *Qom University Medical Science.* 2018;11(12):127-18.
- 23- Sh S, Tayebi M, Gharakhani M, Moslemi D, Pourghasem M. Role of university advisors in the viewpoint of medical sciences' students. *Education Strategies in Medical Sciences.* 2012;5(1):23-9.